

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม. ตั้งกรุงธนใต้ ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL	หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-011
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555
เรื่อง การเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก (Abdominal Tapping) ในห้องส่องกล้อง		

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้พยาบาลห้องส่องกล้องทางเดินอาหารมีความรู้ ทักษะ สามารถทำงานถูกต้องตามเทคนิคในการช่วยแพทย์ทำหัตถการ
- 1.2 ผู้ป่วยได้รับการดูแล ตรวจรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขต

วิธีปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมผู้ป่วยที่มีภาวะ Ascites และแน่นอึดอัดท้องมาก

3. นิยามศัพท์

การเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก (Abdominal Tapping) หมายถึง การใช้เข็มแทงเข้าไปในช่องท้องในผู้ป่วยโรคตับที่มีภาวะ Ascites และแน่นอึดอัดท้องมาก เพื่อระบายน้ำในช่องท้องออกมา ลดอาการแน่นอึดอัดในท้อง

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

4.1 แพทย์รับผิดชอบตรวจเพื่อการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย

4.2 พยาบาลวิชาชีพ

4.2.1 รับผิดชอบการประเมินสภาพผู้ป่วย วางแผนการพยาบาล รวมทั้งการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย ปฏิบัติตามแผนการพยาบาล และประเมินผลการพยาบาล

4.2.2 จัดเตรียมอุปกรณ์เจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก และส่งอุปกรณ์ช่วยแพทย์ในการทำหัตถการเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก รวมถึงการดูแลรักษาอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้อยู่ในสภาพที่ดี การทำความสะอาด ทำให้ปราศจากเชื้อ และการเก็บรักษาอย่างถูกวิธี

4.3 พนักงานทั่วไป ทำหน้าที่ ช่วยเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์เจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก และช่วยเก็บเครื่องมืออุปกรณ์หลังเสร็จการเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก

เอกสารควบคุม
 CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม. สังกัด รพ. สก. ได้ ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL	หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-011
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555
เรื่อง การเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก (Abdominal Tapping) ในห้องส่องกล้อง		

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

5.1 Set Dressing	จำนวน 1 set
5.2 Betadine Solution	จำนวน 1 ขวด
5.3 70% Alcohol	จำนวน 1 ขวด
5.4 1% Xylocain with out adrenaline	จำนวน 1 ขวด
5.5 IV. Set	จำนวน 1 set
5.6 I.V. cath NO 16.	จำนวน 1 อัน
5.7 ผ้าเจาะกลางปราศจากเชื้อ	จำนวน 1 ผืน
5.8 Syring 10 ml.	จำนวน 1 อัน
5.9 หัวเข็ม (No. 18,25) อย่างละ	จำนวน 1 อัน
5.10 ถุงมือ Sterile	จำนวน 1 คู่
5.11 Micropore 1 นิ้ว	จำนวน 1 ม้วน
5.12 ขวดเปล่าสำหรับบรรจุน้ำ	จำนวน 5 ใบ
5.13 fixumul	จำนวน 1 ม้วน

6. ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ

6.1 แพทย์ตรวจรักษาผู้ป่วย และมีคำสั่งการรักษาผู้ป่วยเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก

6.2 พยาบาลซักประวัติ ประเมินสภาพผู้ป่วย วัดความโลหิตตามแบบฟอร์ม ใบซักประวัติและติดตามอาการผู้ป่วยห้องส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร (FM-GIR01-001) อธิบายการตรวจและวิธีการเตรียมตัวก่อนเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก ประเมินความเข้าใจของผู้ป่วย พร้อมทั้งตอบข้อซักถามและให้ลงนามในใบยินยอมให้แพทย์ทำหัตถการและผ่าตัด

6.3 พยาบาลตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน และจัดเตรียมสถานที่เจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก

6.4 พยาบาลหรือพนักงานทั่วไปนำผู้ป่วยเข้าห้องส่องกล้อง ขึ้นนอนบนเตียงจัดท่านอนราบ check v/s monitor ไร่ประมาณ 5 นาที เปิดผ้าคลุมหรือชุดคลุมผู้ป่วยบริเวณท้อง เพื่อให้แพทย์เจาะท้อง ยกแขนทั้ง 2 ข้างของผู้ป่วยไว้บนศีรษะ

6.5 แพทย์ ล้างมือตามวิธีปฏิบัติเรื่องการล้างมือ (WI-IC01-006) สวมเครื่องป้องกันร่างกายตามวิธีปฏิบัติเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล (WI-IC01-008)

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม.ฝั่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL	หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-011
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555
เรื่อง การเจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก (Abdominal Tapping) ในห้องส่องกล้อง		

6.6 พยาบาลเปิด set dressing โดยใช้หลัก sterile technique เท betadine solution และ 70% Alcohol ลงใน ถาดน้ำยา เปิด, syring 10 ml., หัวเข็ม No. 18 ,25 อย่างละ1 อัน,ผ้าเจาะกลาง, IV. Set , I.V. cath NO 16. ลงใน set dressing

6.7 แพทย์สวมถุงมือ Sterile นำ syring 10 ml.สวมหัวเข็ม No.18 พยาบาลส่ง 1% Xylocain with out adrenaline ให้แพทย์ดูดประมาณ 10 ml. Infiltrate ตำแหน่งที่เจาะท้องเพื่อเอาน้ำในช่องท้องออก

6.8 แพทย์ paint betadine และ 70% Alcohol บริเวณตำแหน่งที่เจาะท้อง ปูผ้าเจาะกลาง แพทย์จะใช้ I.V. cath NO 16. เทงบริเวณตำแหน่งที่เจาะท้อง เมื่อได้ Ascites fluid แพทย์จะใช้ปลาย IV. Set ต่อกับ I.V. cath NO 16. พยาบาลรับสาย IV. Set บริเวณที่เป็นกระเปาะ ตัดกระเปาะออกต่อลงขวดเปล่า ติด Micropore ที่เข็ม พยายามไม่ให้ หลุดและตัดบริเวณปากขวดเก็บ Ascites fluid

6.9 พยาบาลจดบันทึกสี , ลักษณะของ Ascites fluidและสัญญาณชีพในแบบฟอร์ม GI ENDOSCOPY NURSE REPORT (FM-GIR01-012) รายงานแพทย์เมื่อ Ascites fluid หยุดไหลหรือมีสีผิดปกติ

6.10 เมื่อได้ Ascites fluid ครบตามแผนการรักษาของแพทย์หรือ Ascites fluid หยุดไหล แพทย์มีคำสั่ง ให้เอาเข็มออกจากตัวผู้ป่วยได้ พยาบาลถอนเข็มออกจากตัวผู้ป่วย paint betadine ที่ปากแผลและรอบ ๆ ปากแผล ปิด gauze แล้วปิดด้วย fixumul

6.11 พยาบาลวัดสัญญาณชีพ สังเกตอาการปวดและภาวะเลือดออกจากแผลของผู้ป่วยหลังเจาะท้องเอาน้ำ ออก 30 นาที ตามคำสั่งการรักษาของแพทย์พร้อมลงบันทึกในแบบฟอร์ม GI ENDOSCOPY NURSE REPORT (FM-GIR01-012) ถ้าสัญญาณชีพ และอาการทั่วไปปกติดูแลให้ผู้ป่วยกลับบ้านได้

6.12 พนักงานทั่วไป ช่วยเก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะท้องเอาน้ำออก

7. เอกสารอ้างอิง

7.1 วิธีปฏิบัติเรื่องการล้างมือ WI-IC01-006

7.2 วิธีปฏิบัติเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล WI-IC01-008

8. บันทึก

8.1 แบบฟอร์มใบซักประวัติและติดตามอาการผู้ป่วยห้องส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร FM-GIR01-001

8.2 แบบฟอร์ม GI ENDOSCOPY NURSE REPORT FM-GIR01-012

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

